

Ukritisk bruk av importerte engelske uttrykk irriterer mange. Her tar vi opp noen av de mest frustrerende frasene.

Mange importord med engelsk skrivemåte og uttale har fått gode norske avløserord, for eksempel *stordata* (big data), *minnepinne* (memory stick), *scenenekt* (no-platform), *påvirker* (influencer), *emneknagg* (hashtag) og *varsler* (whistleblower). Slike ord har mange et bevisst forhold til – vi går ut fra at folk vet om de bruker det engelske ordet eller den norske avløseren.

På den andre siden har vi de mindre bevisste oversettelseslånene, som *resept* i betydningen 'oppskrift', *å adressere* for 'å ta opp / gjøre noe med' og *å gro* (*noe*) i transitiv betydning, altså 'å dyrke'. Slike ord, eller nye betydninger, sniker seg ofte ubemerket inn, for de ligner på noe vi har fra før.

De oversettelseslånene som griper sterkest inn i språket, er flerordsuttrykkene som er oversatt ord for ord, og som av og til påvirker selve setningsbygningen. Disse frasene går kanskje ekstra lett under importordradaren til folk flest. Derfor slår vi dem stort opp på plakaten.

Noen råd

Et fraselån kan være nyttig der vi mangler gode uttrykk fra før. Men vi oppfordrer deg til å holde de tradisjonelle norske uttrykkene i hevd der de er dekkende. Har du flere eksempler på fraselån, kan du gjerne sende dem til oss.

Se også Språkrådets liste over norske avløserord: sprakradet.no/paanorsk.

~~Adresser det!~~ Gjør noe med det!

FRUSTRERENDE FRASER

Ukritisk fraselån	Språkbevisst uttrykksmåte
<i>dette er hvordan</i> («this is how»)	<i>slik, sånn</i>
<i>på daglig basis</i> («on a daily basis»)	<i>jevnlige, daglig, i det daglige, fast, hele tiden</i>
<i>komme til en ende</i> («come to an end»)	<i>ta slutt</i>
<i>når det kommer til</i> («when it comes to»)	<i>når det gjelder</i> (men merk at <i>når alt kommer til alt</i> og <i>når det kommer til stykket</i> er faste uttrykk på norsk)
<i>virker å være</i> («seems to be» eller svensk «verkar vara»)	<i>virker</i> (<i>slik</i> eller <i>slik</i>), <i>ser ut til å være, later til å være, er visst</i>
<i>gjøre en forskjell</i> («make a difference»)	<i>spille en rolle, ha betydning, gjøre nytte/monn</i>
<i>vokse på</i> («grow on sb.»): <i>det vokser på meg</i>	<i>jeg begynner å venne meg til det, jeg liker det bedre og bedre</i>
<i>åpne opp om noe</i> («open up about»)	<i>snakke (åpent) ut om</i>
<i>tette gapet</i> (mulig sammenblanding av «fill the gap» og «bridge the gap»)	<i>jevne ut ulikhetene, minske avstanden</i>
<i>hvem er NN til å</i> («who am/are/is NN to»)	<i>med hvilken rett kan NN, hvordan kan NN</i>
<i>gjøre noe av en grunn, jeg gjør det av en grunn</i> («for a reason»)	<i>ha en grunn til å gjøre noe, det er en grunn til at jeg gjør det</i>
<i>det er ditt tap</i> («your loss»)	<i>synd for deg, det er ditt problem, verst for deg</i>
<i>jeg kunne ikke bry meg mindre</i> («couldn't care less»)	<i>(det er det) samme for meg, jeg gir blaffen i det</i>
<i>stoppe noen fra</i> («stop from»)	<i>hindre noen i</i>
<i>falle ut med</i> («fall out with»)	<i>komme på kant med, ryke uklar med, bli uvenner med</i>